711/04

Den 22. november 2004 blev i sag nr. 63.213:

xxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en pensionsordning i Alm. Brand Forsikring A/S, klager over, at selskabet har afvist at udbetale invaliderente og yde præmiefritagelse med tilbagevirkende kraft fra den 1/3 2000.

Klageren, der er systemkonstruktør og født i 1954, indgik i 1996, som led i sit ansættelsesforhold hos det indklagede selskab, i en pensionsordning.

Det fremgår af sagen, at klageren var udsat for et ulykkestilfælde den 4/7 1998, hvor hun faldt ned fra en stige, hvorved hun slog ryggen og hoften.

Klageren var sygemeldt fra den 28/6 1999. Den 1/3 2000 fratrådte hun sin stilling i det indklagede selskab og i den forbindelse bad selskabet hende om at tage stilling til, om forsikringen skulle videreføres.

Selskabet modtog imidlertid ikke svar på dets henvendelse, og forsikringen blev omskrevet til en præmiefri forsikring. Selskabet fremsendte en ny dækningsoversigt og i forbindelse hermed blev klageren opmærksom på, at hun måske var berettiget til udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse.

Til brug for selskabets vurdering blev der indhentet oplysninger fra H. Kommune, der udbetalte sygedagpenge.

Af speciallægeerklæring af 23/5 2000 udarbejdet af speciallæge i fysiurgi og rehabilitering N.A.N. fremgår bl.a.:

"**Resume og konklusion**

Flerårige vekslende problemer med rygsmerter, der er blevet kraftigt forværret efter faldtraume for snart 2 år siden. Forsøgt meget langvarig fysioterapeutisk behandling uden tilfredsstillende effekt, hvorfor der har været flere perioder med sygemelding, der nu har medført fyring fra arbejdet som systemkonstruktør i forsikringsselskab. Smerterne er overvejende lokaliseret til højre side af lænden, højre balle, lyskeregionen og med diffus udstråling til benet i perioder. Desuden smerter opadtil i ryg, skulderåg og udstråling til arme og hænder, mest på højre side. Konventionel røntgenundersøgelse har ikke vist andet end rygskævhed, men ved supplerende MR-scanning har man endvidere påvist slidgigt i halshvirvelsøjlen og lænden, foruden en lille discus prolaps nedadtil på højre side i lænden. Ved den kliniske objektive undersøgelse er der udover moderat rygskævhed og bevægelsesindskrænkning med smertereaktion i lænden, intet påfaldende. Således normale neurologiske forhold uden objektive tegn på nerverodsafklemning til arme og ben, trods MR påvist discus protrusion i halshvirvelsøjlen og lille discus prolaps i lænden. De billeddiagnostiske påviste forandringer kan uden tvivl være smerteforvoldende, og medfører nedsat arbejdsevne i hendes hidtidige erhverv, der efter alt at dømme har været mentalt krævende. En stresfaktor efter traumet for snart 2 år siden kan således udover det fysiske mén have medvirket til, at tilstanden forværredes trods den meget langvarige fysioterapeutiske behandling.

Fremtræder imidlertid umiddelbart ikke med tegn på funktionstab, der kan forklare en nedsat arbejdsevne. En nærmere vurdering af dette kræver imidlertid en længere observation i en arbejdssituation, hvorfor der anbefales henvisning til arbejdsprøvning på en revalideringsklinik."

Af speciallægeerklæring af 18/8 2000 udarbejdet af speciallæge i neurologi H.J. fremgår bl.a.:

"**Objektiv undersøgelse**

…

Halsrygsøjlen: Normal krumning. Normal bevægelse i alle retninger uden smerter. Ømhed ved palpation både af torntappene samt af den paravertebrale muskulatur mest udtalt på højre side. Foramenkompressionstekst negativ.

Rygsøjlen i øvrigt: Ganske let venstresidig lændeskoliose. Der klages langs hele rygsøjlen over smerter ved smerteprovokationstest, dog mest udtalt på overgangen mellem rygsøjlens bryst- og lændedel. Fuldstændig normal bevægelighed i alle retninger uden væsentlige smerter.

…

Resumé: …

Efter arbejdsophør på grund af sygemelding den 28. juni 1999, har tilstanden været nogenlunde konstant. Kan nogle timer om dagen være smertefri, men har for det meste smerter, mest udtalt midt i ryggen samt i højre ben.

…

Konklusion:

Klientens hovedproblem er smerter, som er opstået i forbindelse med faldet fra stigen i juli 1998. De primære smerter, hvor hun var sygemeldt en uges tid er velforklarede ved faldtraumet. Hun har formentligt pådraget sig en traumatisk diskusprolaps, som kan forklare smerteudstrålingen til højre ben. Det er ejendommeligt at tilstanden over de følgende to år ikke er bedret, men snarere forværret lidt og har bredt sig til venstre side af kroppen. Generne ville kunne forklares ved påvirkning højere i rygsøjlen, men der er ikke fundet tegn på dette, hverken ved MR-skanning eller ved dagens objektive undersøgelse. Man har derfor overvejet andre mulige årsager til generne, men den neurologiske undersøgelse er i det væsentlige normal og tyder ikke på anden neurologisk lidelse. Man kan overveje om klienten har pådraget sig en egentlig depression i forbindelse med de langvarige følger efter ulykken, hun har kortvarigt forsøgt antidepressiv behandling og får formentlig stadig antidepressiv medicin. Jeg kan ikke forklare klientens smerter, men der er god overensstemmelse mellem klagerne over klientens bevægemønster ved undersøgelsen. Med mindre en væsentlig komponent er depression må generne antages at være stationære."

På baggrund af bl.a. disse oplysninger vurderede selskabets lægekonsulent, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med omkring 1/3. Ligeledes havde lægekonsu-

lenten skønnet, at hendes generelle erhvervsevne heller ikke på et tidligere tidspunkt havde været nedsat i dækningsberettigende omfang. Dette blev meddelt klageren i skrivelse af 1/11 2000.

I skrivelse af 14/1 2003 til selskabet har klageren oplyst, at hun var blevet tilkendt mellemste førtidspension pr. 1/11 2002. På denne baggrund ønskede hun sagen genoptaget.

Den 25/2 2003 modtog selskabet en ny personlig erklæring fra klageren, samt en liste over diverse behandlere, som hun havde benyttet. Listen var identisk med en liste, som tidligere var indsendt ved første ansøgning. Til brug for yderligere vurdering indhentede selskabet oplysninger fra H. Kommune.

Af kommunens oplysninger fremgår bl.a.:

"**Revalidering/tiltag:**

Ansøger har været på Erhvervscenter E. 2 gange i arbejdsprøvning. Det første forløb var fra den 25.10.2000-16.02.2001 og det andet forløb var fra den 06.05.2002-20.06.2002. Konklusionen på det første forløb var, at arbejdsprøvningsforløbet ikke kunne give en entydig beskrivelse af ansøgers funktionsniveau eller muligheder på arbejdsmarkedet. Ansøger var blevet tilbudt en praktik på Mediedaghøjskolen, men hun var ikke interesseret i dette, og mente ikke, at det ville kunne afdække eller udvikle flere arbejdsmæssige ressourcer end i arbejdsprøvningsforløbet.

I det andet abejdsprøvningsforløb startede ansøger med at være der 5 timer dagligt, men gik hurtigt ned til at være der 3 timer dagligt. Hun gik dog ofte efter 2 timer grundet smerter og træthed. Ansøger gennemførte dette forløb positivt og med de ressourcer hun har. Erhvervscenter E. konkluderer, at det med baggrund i arbejdsprøvningsforløbet er vanskeligt at se ansøger på arbejdsmarkedet selv i en støtteordning. Dog kan hun være på en arbejdsplads 3 timer dagligt, men hendes reelle arbejdsindsats ligger under dette.

Ansøger er ikke forsøgt revalideret efter arbejdsprøvningen, da dette skønnes urealistisk.

…

Helhedsvurdering:

Ansøgers funktionsniveau er nedsat i betydelig grad, og hendes erhvervsevne skønnes ophævet i ethvert erhverv. Hun kan klare huslige opgaver selv, men kun med mange hjælpemidler. Under arbejdsprøvningen har hun ikke haft overskud til de huslige opgaver, da hun har været for udmattet og haft for mange smerter. Ansøger kan ikke sidde i mere end ½ time, stå i max 5 minutter og gå 10-15 minutter. Ansøger ligger en del i løbet af dagen, for at aflaste ryggen. Ansøger tager smertestillende medicin hver dag.

Ansøger kan være på en arbejdsplads 3 timer dagligt, men kan ikke udføre reelt arbejde i 3 timer. Ansøgers situation vil forværres. Hendes arbejdsevne skønnes nedsat med 2/3."

Herefter blev klageren tilkendt mellemste førtidspension pr. 1/11 2002.

Selskabet valgte at følge afgørelsen om førtidspension og bevilgede herefter udbetaling af invaliderente i perioden 1/11 2002 til 1/1 2007.

Der har efterfølgende korrespondance, men selskabet har fastholdt sin afgørelse.

Klageren gør over for nævnet gældende, at selskabet skal yde forsikringsdækning fra fratrædelsestidspunktet den 1/3 2000. Hun henviser bl.a. til, at Danica Pension ud fra en vurdering af den generelle erhvervsevne har ydet forsikringsdækning med tilbagevirkende kraft fra den 26/12 1999 og at PFA Pension har udbetalt midlertidig invalidepension fra den 1/3 2000.

I selskabets skrivelse af 12/3 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

"Efter en fornyet gennemgang af sagen har vi konstateret, at vi i forbindelse med forsikredes sygemelding i 1999 ikke har været tilstrækkelig opmærksomme på hendes eventuelle krav på dækning, hvorfor vi nu tilbyder midlertidig præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente fra fratrædelsen den 01. marts 2000 til 31. oktober 2000 …

…

Vores afslag på udbetaling for perioden før forsikrede bliver tilkendt mellemste førtidspension begrundes med, at der ikke foreligger tilstrækkelig lægelig dokumentati-

on for at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder. Når det ikke lægeligt kan dokumenteres, at erhvervsevnen er nedsat i en sådan grad, at forsikrede er berettiget til udbetaling, har vi givet afslag på udbetaling af invaliderente.

Vi har dog valgt at følge kommunens afgørelse og bevilget forsikrede udbetaling pr. samme dato, som forsikrede er tilkendt mellemste førtidspension.

I forbindelse med forsikredes klage, har vi jf. vores brev af 13. februar 2004 bedt om kopi af PFA og Danicas sagsakter, hvor forsikrede ifølge det oplyste, er blevet bevilget udbetaling med tilbagevirkende kraft.

Alm. Brand var interesseret i om, der, i PFA og Danicas akter, fandtes andre lægelig oplysninger som kunne dokumentere, at den generelle erhvervsevne var nedsat på et tidligere tidspunkt. Dette var imidlertid ikke tilfældet.

Sammenfatning:
Vi tilbyder nu præmiefritagelse og fuld udbetaling af invaliderente for perioden 01. marts 2000 til 31. oktober 2000.

Efter 31. oktober 2000 og indtil pensionstilkendelsen pr. 01. november 2002, foreligger der ingen lægelige oplysninger der dokumenterer en erhvervsnedsættelse til 1/3 eller derunder."

Klageren har i skrivelse af 24/3 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Efter speciallægens kliniske undersøgelse, blev jeg henvist til en MR-scanning, hvor det blev klarlagt, hvad jeg havde pådraget mig. Se bl.a. bilag E side 2, hvor det er omtalt at der findes udtalt skævhed og ikke moderat skævhed af rygsøjlen.

Jeg er blevet uarbejdsdygtig efter skaden i 1998, og er ikke på noget tidspunkt blevet raskmeldt. Min egen læge, dr. M. skriver i sin erklæring d. 10/8-2000, at det ikke vides om jeg nogensinde bliver rask igen.

Hvordan kan Alm. Brand vurdere mig rask fra d. 1/11-2000, når alle andre læger, incl. Danicas og PFAs lægekonsulenter vurderer min erhvervsevne nedsat med 2/3 eller mere ?

Jeg kan slet ikke forstå afslaget mellem d. 1/11-2000 til 1/11-2002, da min sag til førtidspension er blevet afgjort på baggrund af de foreliggende lægepapirer fra før d. 1/11-2000."

Der har herefter været yderligere korrespondance.

Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelser (invaliderente/invalidesum) indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**17. Hvornår anses arbejdsevnen for nedsat?**

Arbejdsevnen anses for nedsat, hvis forsikredes evne til at erhverve indkomst ved personlig arbejdsindsats på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde arbejdsevne.

Nedsættelse af arbejdsevnen, der berettiger til udbetaling af invaliderente og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ved personlig arbejdsindsats ikke længere vurderes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes indkomstmuligheder ved personlig arbejdsindsats tages der ikke hensyn til situationen på arbejdsmarkedet eller anden konjunkturpåvirkning.

Udbetaling af invalidesum forudsætter, at nedsættelsen af den forsikredes arbejdsevne til 1/3 eller derunder skønnes at være af varig karakter. Det skal derfor være overvejende sandsynligt, at arbejdsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses for at være nedsat til 1/3 eller derunder.

…

18. Invalideydelsens og/eller præmiefritagelsens ikrafttræden og ophør

…

Anses arbejdsudygtigheden som længerevarende eller varig, og har forsikredes tilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at den fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af forsikredes generelle arbejdsevne, herunder en vurdering af, hvorvidt forsikrede anses for egnet til revalidering/omskoling."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen, herunder de lægelige oplysninger for perioden forud for pensionstilkendelsen pr. 1/10 2002. Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at antage, at klagerens generelle erhvervsevne har været nedsat til 1/3 eller derunder før pensionstilkendelsen.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen